

L'aqüeducte de Sant Jaume dels Domenys

Terme municipal:
Sant Jaume dels Domenys

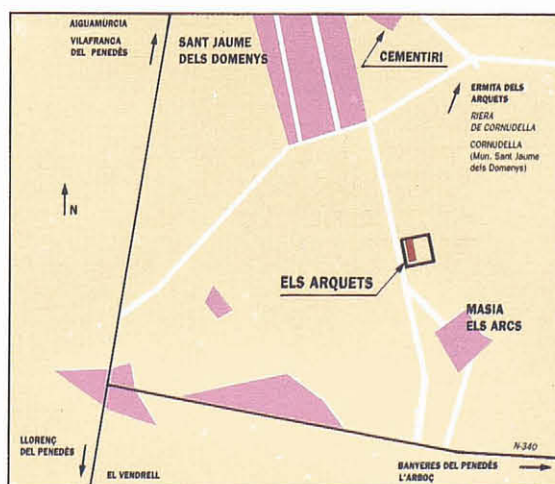
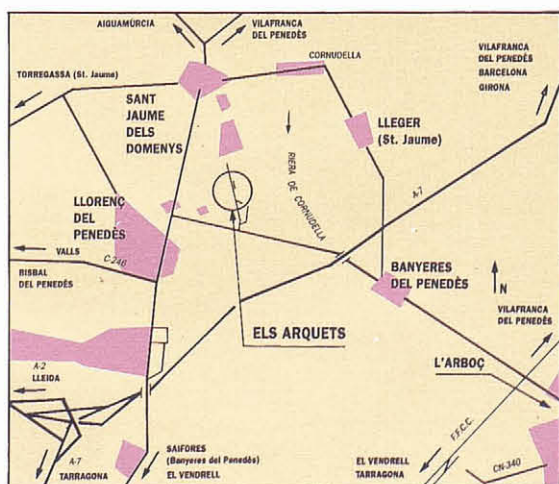
Comarca:
El Baix Penedès

Cronologia:
Època romana

Les restes observables de l'aqüeducte es troben a un quilòmetre i mig al SE de la població de Sant Jaume dels Domenys, entre el cementiri i la masia dels Arcs.

Primerament hi ha un grup format per dos arcs complets i un altre de parcialment ensorrat. A continuació es troba un espai buit d'una trentena de metres, que estava ocupat per nou arcs, actualment desapareguts. Després s'observa el basament d'un altre arc i un conjunt de tres arcs més, separats per l'espai que ocupaven uns altres dos que van ser destruïts per un llamp a mitjan segle.

La llum interna dels arcs és d'uns 3 m, igualment que la seva fletxa. Estan formats per una sèrie de pedres planes col·locades de cantell, i a les claus hi ha pedres més petites amb morter. Als pilars del primer arc conservat hi ha tres orificis corresponents a la bastida de fusta utilitzada durant la seva construcció. L'obra és feta amb pedres calcàries del país barrejades amb formigó mitjançant la tècnica de l'encofrat.

El canal superior que servia per a la conducció de l'aigua ha desaparegut completament.

Aquest aqüeducte devia captar les aigües d'una resclosa situada a la vora de la riera de Cornudella, més amunt d'aquesta població i a uns 2 km de distància dels arcs conservats. Seguia la riba esquerra a través d'una canalització a nivell de terra que, vora l'ermita dels Arquets, travessava la riera mitjançant una sèrie d'arcs. A continuació, seguia a nivell de terra, amb un traçat curvilini per aprofitar el pendent natural del terreny.

Després de passar vora l'actual cementiri, es dirigia a la finca dels Arcs. Per salvar el desnivell d'aquest darrer tram, la canalització anava aixecada damunt d'arcs, als quals corresponen les restes visibles. Vora la masia dels arcs es coneix l'existència d'un dipòsit soterrat, on l'aqüeducte devia abocar les seves aigües. Als voltants s'han produït diverses troballes arqueològiques que indiquen que en aquest indret hi havia una vila romana. Aquesta casa rural devia fer servir l'aigua per al consum domèstic i per als conreus de regadiu.

L'any 1989, fruit de la col·laboració entre la Diputació de Tarragona i la Generalitat de Catalunya, es van iniciar els treballs de topografia i consolidació del monument.

L'aqüeducte de Sant Jaume dels Domenys és un testimoni de la intensa ocupació del Penedès durant l'època romana. Les seves restes, juntament amb les conservades prop de Pineda de Mar, són les úniques pertanyents a aqüeductes rurals d'aquesta època que es conserven actualment a Catalunya.

Text i fotografies: Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya

